

03-62/749-353

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2003-3-107 (Devralma)
Karar Sayısı : 03-62/749-353
Karar Tarihi : 18.9.2003

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

II. Başkan : Tuncay SONGÖR
Üyeler : A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Murat GENCER,
Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL, Kublay ATASAYAR,
M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

B-RAPORTÖRLER:Aydın ÇELEN, Neşe Nur YAZGAN

**C- BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: Fox Paine & Company, LLC
Temsilcileri: Tunç LOKMANHEKİM, Zümrüt ESİN,
Sinan NAİPOĞLU
Sümbül Sok. No:41-43
80620 1. Levent / İstanbul

D- TARAFLAR

:Fox Paine Seminis Holdings LLC
950 Tower Lane Suite 1950 Foster City
Kaliforniya / ABD

Seminis Acquisitions LLC
2700 Camino del Sol, Oxnard,
93030-7967 Kaliforniya / ABD

E-DOSYA KONUSU: Seminis Inc.'in %75 ila %91 oranında hisselerinin, Seminis Acquisitions LLC tarafından, Fox Paine Seminis Holdings, LLC'ye devredilmesi işlemine izin verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 25.8.2003 tarih, 4113 sayı ve 4.9.2003 tarih, 4301 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 12.9.2003 tarih, 2003-3-107/Öİ-03-AÇ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu 15.9.2003 tarih, REK.0.07.00.00/119 sayılı Başkanlık önergesi ile 03-62 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G-RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:İlgili Rapor'da;

-bildirim konusu işleme taraf teşebbüslerin toplam ciroları 25 trilyon TL'lik eşiğin altında olmasına rağmen, balkabağı tohumu pazarındaki pazar paylarının %25 eşiğinin üzerinde olması nedeniyle, işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesine dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi bir devir işlemi olduğu,

-işlem sonucunda aynı Kanun'un 7. maddesinde belirtilen hakim durumun yaratılması veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığı, bu nedenle bildirim konusu devralma işlemine izin verilmesi gerektiği,

ifade edilmektedir.

H-İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Sektöre İlişkin Bilgiler

Türkiye'de tohumculuk sektöründeki üretim, tescil, sertifikasyon ve kontrol konusundaki işlemler 1963 tarihli ve 308 sayılı Tohumlukların Tescil ve Sertifikasyonu Kanunu ve ilgili yönetmelikler çerçevesinde yürütülmektedir. 1980'li yıllara kadar, Türkiye'de tohumluk üretimi, çeşit ıslahı ve dağıtımını ağırlıklı olarak birlikler ve ofisler aracılığı ile devlet tarafından gerçekleştirilmiştir. 1980 yılından sonra, çıkarılan bir dizi teşvik yasası ile özel sektörün tohumculuk alanına girmesi sağlanmış ve pazarda önemli yapısal değişiklikler yaşanmıştır. Bunlardan en önemlisi, 1983 ve 1984 yıllarında sırasıyla tohumluk fiyatlarının serbest bırakılması ve özel sektörün tohum ithal etmesine izin verilmesidir.

Tohumluk pazarının özel teşebbüslerin girişine açılması ile birlikte pazardaki özel teşebbüs sayısı hızla artmıştır. Türkiye'de tohumluk pazarında seksenin üzerinde firma faaliyetlerini sürdürmektedir. Pazardaki özel teşebbüs sayısının hızla artmasına paralel olarak, bazı tohum türlerinin hemen hemen tamamı özel teşebbüslerce üretilmektedir. Özel teşebbüslerce üretilen tohum türlerinden başlıcaları, hibrit mısır, ayçiçeği ve çeşitli sebze tohumlarıdır. Öte yandan, diğer bazı tohum türlerinde ise devletin ağırlığında herhangi bir azalma olmamıştır.

1980-2000 yılları arasındaki dönemde, patates tohumluğu üretimi 24 kat, hibrit mısır tohumluğu 9 kat ve sebze tohumluğu üretimi 5 kat artmıştır. Üretim miktarlarında gözlenen bu radikal artışlara rağmen, tohum ihtiyacı bakımından Türkiye'nin kendine yeter bir ülke olduğunu ileri sürmek oldukça zordur. Nüfusunun yaklaşık %55'i kırsal kesimde yaşayan ve daha da önemlisi sahip olduğu iklimi sayesinde birbirinden farklı çok sayıda tohum çeşidini geliştirme imkanına sahip olan Türkiye, özellikle sebze tohumu bakımından dışa bağımlı bir ülke konumundadır.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

Devralınan teşebbüs konumunda bulunan Seminis Inc., iştiraki Seminis Sebze Tohumları A.Ş. aracılığıyla Türkiye’de faaliyette bulunmaktadır. Bildirim formundan; söz konusu şirketin, Türkiye sınırları dahilinde, domates, tatlı biber, patlıcan, salatalık, karpuz, kavun, balkabağı, kabak, fasulye, mısır, karnabahar, soğan, havuç, lahana ve diğer yapraklılar olarak nitelendirilen bitki tohumlarının satışını yapmakta olduğu anlaşılmaktadır.

Devralan konumundaki Fox Paine Seminis Holdings LLC’nin ise Türkiye’de, gerek kendisi gerekse portföy şirketleri bağlamında herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. Söz konusu teşebbüs finansal yatırımcı olarak faaliyet göstermekte ve ne Türkiye’de ne de başka bir ülkede meyve, sebze tohumları üretimi ya da satışı faaliyetinde bulunmaktadır. Buna ek olarak, Fox Paine Seminis Holdings LLC, Seminis Inc.’in faaliyet gösterdiği herhangi bir pazarın alt veya üst pazarlarında da faaliyet göstermemektedir.

Bu açıklamalar ışığında ilgili ürün pazarı, devralınan şirketin faaliyet alanını oluşturan, *domates, tatlı biber, patlıcan, salatalık, karpuz, kavun, balkabağı, kabak, fasulye, mısır, karnabahar, soğan, havuç, lahana ve diğer yapraklılar olarak nitelendirilen bitki tohumları pazarları* ayrı ayrı ilgili ürün pazarı olarak belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

Yukarıda sıralanan tohum çeşitleri bakımından Türkiye dahilinde bölgesel bir farklılık bulunmadığı dikkate alınarak ilgili coğrafi pazar *Türkiye Cumhuriyeti sınırları* olarak belirlenmiştir.

H.3. Taraflar

H.3.1. Fox Paine Seminis Holdings, LLC

Ana faaliyet konusu finansal yatırımlarda bulunmak, sınai ve ticari kuruluşlara belirli bir getiri beklentisi ile sermaye sağlamak olan Fox Paine & Company LLC, inceleme konusu devralma işleminde alıcı konumunda bulunan Fox Paine Seminis Holdings LLC’nin hisselerinin tamamını elinde bulundurmaktadır. Anılan iki şirketin de Türkiye’de cirosu bulunmamaktadır. Bir limited şirket olarak faaliyet gösteren Fox Paine & Company LLC’nin %50 oranında hisseye sahip iki ortağı, Saul A. Fox ve W. Dexter Paine, III’dır.

H.3.2. Seminis Acquisitions LLC

Meyve ve sebze tohumları geliştirme, üretim ve satış faaliyetlerinde bulunan Seminis Inc. yasal zorunluluk gereği Türkiye’de sadece sınırlı miktarda domates tohumu üretmekte satışını yaptığı diğer tüm tohum çeşitleri ise %100 iştiraki niteliğindeki Seminis Vegetable Seeds Inc.’dan ithal edilmektedir. Seminis Inc.’ın, iştiraki Seminis Sebze Tohumları A.Ş. aracılığıyla Türkiye’deki satışlarından elde ettiği 2002 yılı cirosu trilyon TL dir.

Amacı, inceleme konusu devralmanın tamamlanabilmesi için gerekli işlemleri yerine getirmek olan Seminis Acquisitions LLC’nin herhangi bir alanda faaliyeti veya iştiraki bulunmamaktadır. Söz konusu şirket devralma işleminin tamamlanması sonrasında tasfiye edilecektir.

H.4. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.4.1. İşlemin Niteliği

İncelenen devralma işlemi, Seminis Acquisitions LLC tarafından, Seminis Inc.’ın %75 ile %91 oranındaki hisselerinin, Fox Paine Company LLC bünyesinde yer alan Fox Paine Seminis Holdings LLC’ye satılmasıdır¹.

Devralma işlemi öncesinde, Seminis Inc.’ın kontrolüne %79 oranında hisse ile Savia sahip bulunmaktadır. Mevcut durumda, Seminis Inc. de dahil olmak üzere, Savia Grup şirketlerini kontrol eden Alfonso Romo Garza, devralma işlemi sonrasında da Seminis Inc.’ın yönetim kurulu başkanı ve genel müdürü olarak faaliyet gösterecektir. “Hissedarlar Anlaşması”nın 5.3. maddesi uyarınca Alfonso Romo Garza, söz konusu sözleşmede belirtilen ‘temerrüt’ halleri oluşmadıkça devralınan Seminis Inc.’in Yönetim Kurulu’nun çoğunluğunu atama hakkına sahip olacaktır. Ayrıca, anılan anlaşma çerçevesinde Fox Paine & Company LLC ve Alfonso Romo Garza, belirli işlemler konusunda veto haklarına sahip bulunmaktadır. Söz konusu veto hakları çerçevesinde, Seminis Inc.’in sermaye yapısının değişmesi, belirli bir miktarı aşan değerlerde varlık satışları, devir ya da diğer tasarruflar gibi konularda alınacak kararlar, yönetim kurulunun çoğunluğunun ve yönetim kurulunun çoğunluğunu aday gösterme hakkına sahip olmayan tarafın onayını gerektirmektedir. Bu açıdan bakıldığında, mevcut durumda Seminis Inc.’in kontrolünü tek başına elinde bulunduran Alfonso Romo Garza, devralma işlemi sonrasında şirketin kontrolünü devralan konumundaki Fox Paine & Company LLC ile paylaşacak ve şirket üzerinde ortak kontrol tesis edilecektir.

¹ Seminis Acquisitions LLC tarafından Fox Paine Seminis Holdings LLC’ye devredilecek Seminis Inc. hisse oranı %91’dir. Ancak, Seminis Inc. ile aynı grup içerisinde yer alan Pulsar Internacional S.A. de C.V.’nin alacaklıları konumunda bulunan tahvil ve türev sermaye piyasası araçları sahiplerinin Seminis Inc.’in sermayesinin yaklaşık %16’sını satın alma opsiyonları bulunmaktadır. Bu opsiyonun ilgili teşebbüslerce tamamen kullanılması durumunda, devralma sonrasında Fox Paine Seminis Holdings LLC Seminis Inc.’in ancak %75 hissesine sahip olabilecektir.

03-62/749-353

1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinde "Amaçlarını gerçekleştirmek üzere işgücü ve malvarlığına sahip olacak şekilde bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıkan ve taraflar arasındaki veya taraflarla ortak girişim arasındaki rekabeti sınırlayıcı amaç ve etkisi olmayan ortak girişimler" birleşme veya devralma olarak nitelendirilmektedir. Dolayısıyla, inceleme konusu devralma işlemi, Tebliğ kapsamında bir devralmadır.

1997/1 sayılı Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesine göre, devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın %25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa dahi, toplam cirolarının 25 trilyon TL'yi aşması halinde, Rekabet Kurulu'ndan izin alınması gerekmektedir. Seminis Acquisitions LLC'nin Seminis Inc. hisselerini Fox Paine Seminis Holdings LLC'ye devretmesi işlemi değerlendirildiğinde, Tebliğ'de belirtilen ciro eşiğinin aşılmadığı görülmektedir. Bununla birlikte, bildirim formunda, Türkiye'ye ithal edilen tohumlar içerisinde Seminis Inc.'in sahip olduğu pazar payları incelendiğinde, balkabağı tohumu bakımından, söz konusu işlemin, izne tabi olduğu anlaşılmaktadır. Tablo-1'de Seminis Inc.'in Türkiye'ye ithal edilen tohumlar içerisinde, ciro olarak pazar payına yer verilmiştir.

Tablo1: Türkiye'ye İthal Edilen Tohumlar İçerisinde Seminis Inc.'in Payı

Sebze/Meyve Çeşidi	Pazar Payı (%)
Domates (Taze)
Domates (Sanayi Tipi)
Tatlı Biber
Patlıcan
Salatalık
Salatalık (Turşuluk)
Karpuz
Kavun
Balkabağı
Kabak
Fasulye
Mısır
Karnabahar
Soğan
Havuç
Lahana
Ispanak
Diğer Yapraklılar

H.4.2. Hakim Durum Değerlendirmesi

4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinin birinci fıkrasında, bir veya birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya ya da hakim durumlarını güçlendirmeye yönelik olarak piyasadaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya bu sonucu doğuracak şekilde bir teşebbüsün başka bir teşebbüsü devralması hukuka aykırı bulunmuş ve yasaklanmıştır.

03-62/749-353

Devralınan konumdaki teşebbüs olan Seminis Inc. sebze ve meyve tohumu üretimi ile iştigal etmektedir ve Türkiye’de bir yavru şirketi aracılığı ile faaliyetlerini sürdürmektedir. Devralan konumundaki teşebbüs olan Fox Paine Seminis Holdings LLC’in ise söz konusu tohum pazarlarının hiçbirinde faaliyeti bulunmamaktadır.

Balkabağı tohumu pazarı dışındaki ilgili ürün pazarlarında Seminis Inc. hakim durumda değildir. Balkabağı tohumu pazarında ise Seminis Inc.’in pazar payı %.....’dir. Ancak, bu pazar payı sadece ithal tohumların değerlendirmeye alınması neticesinde hesaplanan pazar payıdır. Yerli tohum üretimi de hesaplama dahil edildiğinde söz konusu teşebbüsün balkabağı tohumu pazarındaki payının %..... civarında olduğu tahmin edilmektedir. Bu durumda, Seminis Inc.’in bu pazarda da hakim durumda olmadığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Seminis Inc. balkabağı tohumu pazarında hakim durumda kabul edilse dahi, devralan konumundaki Fox Paine Seminis Holdings LLC’nin herhangi bir şekilde tohum pazarında faaliyet göstermemesi nedeniyle, inceleme konusu devralma neticesinde yeni bir hakim durumun yaratılması ya da mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesi söz konusu değildir.

I. SONUÇ

Yukarıda yer verilen açıklamalar ışığında, Seminis Inc. hisselerinin Seminis Acquisitions LLC tarafından Fox Paine Seminis Holdings LLC’ye devredilmesi işleminin, ilgili ürün pazarı olarak belirlenen tohum pazarlarında söz konusu teşebbüslerin toplam ciroları 25 trilyon TL’lik eşğin altında olmasına rağmen, ilgili pazarlardan balkabağı tohumu pazarındaki pazar payının %25 eşğinin üzerinde olması nedeniyle, 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesine dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu’ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi bir devir işlemi olduğuna; bu işlem sonucunda aynı Kanun’un 7. maddesinde yasaklanan nitelikte bir hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığı anlaşıldığından, bildirim konusu devralma işlemine izin verilmesine OY BİRLİĞİ ile karar verilmiştir.